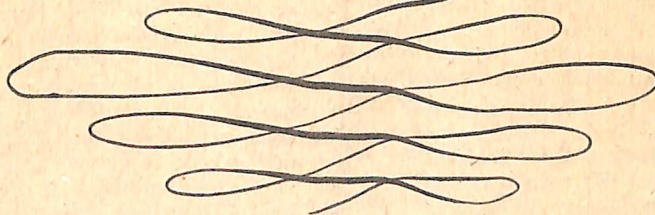

van Mens tot Mens

Orgaan van de Ver. voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag „Humanitas” onder redactie van Henk Beuke en T. van Grootheest

Na de stormramp

Wat kunnen we nog schrijven over de ramp die een groot deel van ons land getroffen heeft? Radio, pers en film hebben in de afgelopen weken getracht, ieder op haar eigen wijze, ons een beeld te geven van de troosteloze ellende die door het geweld van storm en water is teweeggebracht. Wat kunnen wij hier nog aan toevoegen? Wat weten wij van de wanhopige strijd die velen hebben moeten strijden? Wat weten wij, die deze verschrikkingen niet aan den lijve hebben ondervonden, van wat zich hier heeft afge-

speeld? Hoe kunnen we iets begrijpen van het leed, dat zo velen trof. Ondanks dit onvermogen willen wij toch ook vanaf deze plaats ons medeleven betuigen met hen die door de ramp werden getroffen, echter niet zonder hieraan direct de vraag te verbinden: wat kunnen we doen?

Nu de eerste nood gelenigd en de toestand enigszins overzichtelijk geworden is, wordt pas goed duidelijk, hoe groot de verwoestingen zijn en hoeveel inspanning het zal vergen

In memoriam R. H. v. d. Burg

De dood heeft zich over een onzer Rotterdamse functionarissen ontfenmd. Na een maandenlang en vaak smartelijk lijden is de afdelingssecretaris, onze vriend R. H. v. de Burg, in de vroege ochtenduren van 28 December ontslapen. Het laatste congres (April 1952 in Arnhem) benoemde hem tot lid van het Centraal Bestuur, doch zijn ziekte was oorzaak, dat hij aan deze taak geen actief deel mocht hebben.

Slechts 46 jaar oud geworden, gaf hij zich sinds zijn vestiging te Rotterdam (in 1947) volop aan het werk van onze jonge vereniging; weldra werd hij als secretaris gekozen en was toen de spil, waaromheen de onderafdeling Rotterdam-Charlois draaide. Toen dan ook een anderhalf jaar geleden door opschuiving de functie van afdelingssecretaris vacant kwam, liet het bestuur zijn gedachten gaan in de richting van deze actieve man, doch niet dan na lange aarzeling (hij was bescheiden van aard en liet niet graag het marcherende werk in zijn stadswijk los) aanvaardde hij de candidatuur en werd gekozen.

Vol plannen en voornemens tot verbetering en uitbouw van het bestuurs- en medewerkersapparaat zou hij aan de slag gaan, maar al gauw openbaarden zich (wat wij eerst later hebben begrepen) de symptomen ener slepen-

de ziekte. Telkens weer scheen het proces zich ten gunste te keren, maar alles bleek tenslotte ijdele hoop. Uitgeteerd en uitgeput blies hij de laatste adem uit.

Op oudejaarsdag 1952, in sneeuwstorm en op een witte Godenakker, werd zijn stoffelijk overschot ten grave gedragen, in alle eenvoud, in alle soberheid, zoals hij het zelf heeft gewild. Daar, aan de open groeve, werd door verschillende sprekers getuigd van hun grote waardering voor de persoon van de gestorvene.

Onze voorzitter, mr dr J. In 't Veld, sprak voor het Centraal Bestuur een gevoelig afscheidswoord; namens het Rijks Arbeidsbureau (wijlen v. d. Burg was vakbemiddelaar bij het Gewestelijke Arbeidsbureau) werd de overledene getekend als een rechtschapen mens en ambtenaar en werden woorden van droefenis en troost gericht tot de nabestaanden. Het afdelingsbestuur en nog enkele andere collega's volgden; na een dankwoord namens de familie was deze door velen bijgewoonde droeve plechtigheid ten einde.

Een goed vriend, een voortreffelijk bestuurder is ons ontvallen. Een sociaal voelend mens is voorgoed heengegaan. Zijn arbeid strekte zeer velen tot zegen. Dat hij thans moge rusten in vrede!

B.

eer dit alles weer hersteld is. De problemen zijn zo veelvuldig en zo ingewikkeld, dat men zich wel eens afvraagt, hoe dit alles ooit weer in orde zal komen. Alleen al het herstellen van de waterkeringen, het droogmaken en ontzilten van het land, zal de hoogste eisen stellen aan de deskundigheid van hen die hiervoor verantwoordelijk zijn. Hoeveel geld zal er niet nodig zijn om wat verloren ging aan huisraad, vee, machines en landbouwwerktuigen weer te vervangen. En toch is hiermede nog maar ten dele aangegeven wat er dient te worden gedaan. Immers, wanneer het land weer droog is en de huizen in zoverre hersteld zijn dat de geëvacueerde bevolking terug kan keren, dan eerst zal blijken hoe groot de geestelijke nood is. En deze nood zal niet gelenigd kunnen worden met behulp van technische middelen alleen.

Het is daarom goed te weten, dat de commissie voor maatschappelijk werk, die het Nationaal Rampenfonds met advies ter zijde staat en waarin ook Humanitas vertegenwoordigd is, aan dit probleem grote aandacht besteedt. Er zijn plannen opgesteld, om door middel van colonnes gezinsverzorgsters en hulpkrachten onder leiding van maatschappelijke werksters de terugkerende bevolking terzijde te staan. Niet alleen om te helpen de huizen weer bewoonbaar te maken, doch ook om te zien op welke wijze hulp kan worden geboden aan hen die deze slag psychisch nog niet te boven zijn.

Dit zal enorm veel vergen van de geestkracht, de deskundigheid en het geduld van hen die met dit werk worden belast. Het is tevens te hopen, dat alle organisaties en instellingen die hierbij worden ingeschakeld, dezelfde saamhorigheid zullen demonstreren als in de eerste dagen na de ramp het geval was. We zouden de ernst van de toestand n.l. onderschatten als we zouden denken, dat ook in dit geval ieder op zijn eigen houtje aan de gang kan gaan. Wanneer we ons rekenschap geven van de buitengewone aspecten en de grote omvang van de taak die hier te verrichten is, zullen we moeten inzien, dat alle beschikbare

krachten zo efficiënt mogelijk moeten worden aangewend. Dit kan alleen als de betrokken organisaties een klein deeltje van hun zelfstandigheid willen prijsgeven en bereid zijn zich daar in te zetten, waar dit door een coördinerend orgaan het meest nodig wordt geacht.

Een tweede punt, dat tevens onder ogen gezien dient te worden, is de vraag, welke middelen er kunnen worden aangewend om het gemeenschapsleven in de getroffen gebieden weer op gang te brengen. Men denke hierbij aan het oprichten of weer bruikbaar maken van buurthuizen, kleuterscholen, leeszalen en bibliotheken, het stimuleren van het verenigingsleven enz. Het zou er hierbij niet alleen om moeten gaan, dat de oude toestand weer hersteld wordt, er dient tevens te worden nagegaan welke tekorten er op dit gebied bestonden en hoe hierin kan worden voorzien.

De indrukken en ervaringen van de maatschappelijke werksters en gezinsverzorgsters, die nu reeds werkzaam zijn of in de toekomst zullen worden aangesteld, kunnen bij dit onderzoek van grote waarde zijn.

Ongetwijfeld heeft ook Humanitas in dit geheel van hulpverlening een taak. In welke vorm en omvang dit zal dienen te geschieden, zal afhangen van de behoeften die er ook na enige tijd zullen blijken te bestaan en de hiervoor beschikbare financiën. Reeds nu zijn gezinsverzorgsters uit Groningen en Delft, onder leiding van mej. v. Weperen, maatschappelijk werkster van het Centraal Bureau, enige weken in de getroffen gebieden werkzaam.

Naast de rampgebieden zal onze aandacht bepaald moeten worden op die plaatsen waar évacué's een meer blijvend onderkomen moeten vinden. Langs organisatorische wegen kan ook hier ongetwijfeld veel worden gedaan. Ook hier evenwel is het de hulp van mens tot mens in de dagelijkse omgeving, die van de meest wezenlijke getekenis is. Dat onze getroffen landgenoten dit in ruime mate mogen onder-

T. v. C.

Zo ging dat vroeger!

*„Wij groeien vast in tal en last,
Ons tweede Vaders klagen:
Ay, ga niet voort, door deze poort,
Of help een luttel dragen.”*

Deze schone dichtregelen zijn afkomstig van niemand minder dan Joost van den Vondel en zij staan te lezen op het poortje van het Burgerweeshuis in de Kalverstraat in Amsterdam. Dit weeshuis, dat we wel als het eerste kinderhuis van Nederland mogen beschouwen en dat al meer dan 400 jaar bestaat, had dus al net als ons eigen kinderhuis te kampen met financiële zorgen. Dat het er toch in geslaagd is tot op de dag van vandaag zijn taak te blijven vervullen, geeft ons dan ook de hoop, dat ook Ellinchem deze eerbiedwaardige leeftijd nog wel eens zal bereiken. Maar dat hoort U dan nog wel, als het zo ver is. Hoe dat met de oprichting van dit Burgerweeshuis precies in zijn werk is gegaan, is niet bekend, omdat de stukken daarover ontbreken. Wel is er een document van latere datum bewaard gebleven, waarin enige voorwaarden, verbonden aan de opname in dit tehuis, worden vermeld.

Als artikel 1 lezen we: „in den eersten, so sal men geen kinderen in 't Wees-huys aennemen dan Poorters kinderen, beneden de tien jaren out wesende en de Vader ende Moeder sullen beyde aflyvigh moeten wesen.”

Dus alleen als vader en moeder overleden waren, kreeg je de kans om in dit weeshuis te worden opgenomen. D.w.z. als de vader en moeder geboren en getogen Amsterdammers waren, want de kinderen van lieden, die elders waren geboren en zich later in Amsterdam hadden gevestigd, werden alleen opgenomen, als de beide ouders de Poorterseed hadden afgelegd. En dat afleggen van die Poorterseed kostte duiten.

Meestal verbleven de wezen in dit tehuis, totdat zij in staat waren voor zichzelf te zorgen. Velen van hen traden in dienst van de Oost-Indische Compagnie en kregen van de Regenten van het Weeshuis een uitzet mee, die de volgende artikelen omvatte: 15 flessen brandewijn, 12 pond tabak, 2 gros pijpen, 1 waakrok, 1 wollen pak, 1 onderpak, 3 pak linnen klederen, 3 paar kousen, 3 paar schoenen, 1 matras, 1 hangmat, 1 deken, 2 kussens, 2 bonte slopen, 2 Engelse mutsen, 2 paar wanten, 2 sjerpen, 2 slaapmutsen, 2 blauwe en 2 witte hemden, 6 bonte en 2 witte dassen, 6 bonte neusdoeken, een bijbel, 6 messen, 8 kammen, 1 schaar, 2 tondeldozen, 2 vuurslagen, 6 vuurstenen, 2 pond Spaanse zeep, schoenmakersgereedschap, anderhalf gros veters, enig garen, 4 lepels, 2 tabaksdozen, 2 trechters (zeker om de brandewijn over te gieten), 2 waterkannen, 4 schellingskoeken, wat anijsdrop, knoflook en mierikswortel.

Of deze aanstaande zeelieden ook een verhuiswagen kregen aangeboden om dit alles aan boord te krijgen, daarover zijn we niets gewaar kunnen worden. Trouwens, wat zegt U van 2 gros 288 stuks pijpen? Hoe het ook zij, hieruit blijkt wel, dat ze niet met lege handen behoeften te vertrekken.

En je kunt je haast niet voorstellen, dat met een dergelijke uitzet in het vooruitzicht er toch nog wezen waren, die helemaal niet vertrokken, ja dat zelfs een geval bekend is van een weeskind, dat op haar honderdste verjaardag nog tot de verpleegden behoorde.

En de financiën...?

De stedelijke overheid heeft het Burgerweeshuis door de eeuwen heen met belangrijke sommen gesteund, terwijl tevens de bijdragen van particulieren een grote bron van inkomsten vormden. Na de reformatie werd een deel van de bezittingen van de voormalige kloosters overgedragen aan de Regenten van het weeshuis. Deze bezittingen bestonden voor een groot deel uit landerijen en deze leverden jaarlijks heel wat op; dat was dan ook wel nodig, want door de snelle groei van de stad nam ook het aantal wezen steeds toe. Verder werden er nog collecten gehouden in de kerken en zelfs huis aan huis.

Een heel bijzondere post in de boeken van het tehuis waren de opbrengsten uit de exploitatie van de „Schouburg” aan de Keizersgracht. Deze „schouburg” werd namelijk voor gezamenlijke rekening geëxploiteerd door het Oudemanshuis en het Burgerweeshuis. Op het scherm kon men dan ook de volgende toepasselijke versregels van Vondel lezen:

*„De Bijen storten hier het eêlste wat ze lezen,
Om de ouden stok te voên en de ouderloze wezen.”*

Wat de „Bijen” hiermede te maken hadden, wordt duidelijk als we weten, dat een bijenkorf het symbool was van de rederijkerskamer de „Duitsche of Nederduitsche Academie”. Maar het toppunt van moderniteit is toch wel het volgende: Toen in 1560 het weeshuis te klein geworden was en men tot uitbreiding moest overgaan, besloot de vroedschap een loterij te organiseren „van silveren prijzen”. Deze loterij werd goedgekeurd door Koning Philips II en slaagde volkomen. 't Is maar, dat U niet denkt, dat de prijsvraag voor Ellinchem een nieuwtje is!

Tot slot nog iets over de kleding. Zoals in haast alle weeshuizen gebruikelijk was, waren ook de „Amsterdamse Burgerwezen” in een soort van uniform gestoken, waarbij kwistig gebruik werd gemaakt van de Amsterdamse stadskleuren, n.l. rood en zwart. Tot in het begin van de 20ste eeuw is deze kleding gehandhaafd. Alleen gedurende een korte periode tijdens de Franse overheersing werd deze afgeschaft en wel op last van koning Lodewijk Napoleon, die van mening was „dat deze kleding zou kunnen veroorzaken, dat zij met een zekere minachting zouden worden behandeld, terwijl de ware milddadigheid nimmer door dergelijke uiterlijke kenmerken zoekt te schitteren”. Maar toen Lodewijk de hielen had gelicht, heeft men zich gehaast deze opzichtige dracht weer in te voeren. Iemand heeft hierover eens de volgende opmerking gemaakt:

„De wezen worden liefderijk verpleegd in Nederlands hoofdstad, maar opdat de linkerhand niet wete wat de rechter doet, in een kabelbont pak gestoken, zodat ze vrijwel voor reclame der Amsterdamse liefdadigheid kunnen doorgaan”.

Deze kleding behoort nu echter definitief tot het verleden en niemand denkt er over om haar ooit weer in te voeren. „Dat nooit, dan liever de lucht in”, zoals Jan van Speyk zei. Wist U, dat deze bekende figuur uit onze geschiedenis ook in het Burgerweeshuis werd opgevoed?

T. v. G.

R E P O R T A G E F L I

Zo collecteerde Hilversum!

Toen we in Januari het bericht ontvingen van onze afdeling Hilversum, dat de daar gehouden collecte niet minder dan ruim *f* 1300,— had opgebracht, waren we niet alleen aangenaam verrast door dit uitstekende resultaat, maar kwam bij ons de vraag op „hoe-hebben-ze 't-em gelapt”. En om op deze vraag een antwoord te krijgen zijn we naar Hilversum getogen. Niet alleen uit pure nieuwsgierigheid maar vooral omdat waarschijnlijk ook andere collecterende afdelingen met de Hilversumse ervaringen hun voordeel kunnen doen. Welnu, het lag daar in Hilversum helemaal niet zo eenvoudig. Het verkrijgen van de gemeentelijke toestemming had heel wat voeten in de aarde en toen die toestemming er eenmaal was bleef er eigenlijk te weinig tijd over om alles zó voor te bereiden als men graag gewild had. Ook de datum van de collecte was niet erg gunstig, want ons klimaat dat toch al niet altijd je dát is, laat vooral in de maand November nog wel eens wat te wensen over. Deze minder gunstige omstandigheden zijn echter voor onze Hilversumse vrienden een reden te meer geweest om de collecte voor Humanitas zo goed mogelijk voor te bereiden. Uit het bestuur heeft men direct een collecte-commissie benoemd, die de zaak eens duchtig op poten is gaan zetten. In de eerste plaats moesten er natuurlijk collectanten komen. Maar iedereen, die wel eens met dit bijltje gehakt heeft weet, dat er maar weinig mensen uit zichzelf komen aansnellen om te vragen of zij ook met een lijst of bus mogen lopen. Daarom heeft deze commissie afgezien van een papieren opwekking, maar is zij alle leden van Humanitas, het Hum. Verbond, de humanistische jongerenorganisaties, enz. gaan bezoeken om hen ertoe te bewegen aan deze collecte hun medewerking te verlenen. Dat hier heel wat werk en heel wat tijd aan besteed is behoeven we u nauwelijks te vertellen; maar dat deze methode de meest succesvolle is staat wel vast, en daar ging het tenslotte om. Zeventig collectanten gaven zich op, waarvan veertig voor de huis-aan-huis-collecte en dertig voor de straatcollecte. Het spreekt vanzelf, dat het volledige bestuur van Humanitas en vele bestuursleden van het Hum. Verbond hierbij het voorbeeld hebben gegeven. Vooral aan de huis-aan-huis-collecte, die bijna een week,

nl. van Maandag t/m Vrijdag zou duren, heeft men zeer veel aandacht besteed.

Een circulaire, ondertekend door een aantal bekende liberale en socialistische Hilversumers, onder wie behalve de voorzitter van het Hum. Verbond ook mevr. Straalman-Kremer en niet te vergeten „Ome Jan” van Zutphen, werd in 5000 exemplaren bij deels uitgezochte adressen verspreid. In deze circulaire werd het hoe en waarom van de collecte uiteengezet; dat daarbij niet vergeten werd het gironummer van de penningmeester te vermelden, spreekt welhaast vanzelf. Dit is een uitstekende manier van werken gebleken, want het was nu niet nodig bij het aanbieden van de collecte-lijst nog eens een uitgebreide speech te houden over het doel van de collecte. Zo werden in Hilversum een week lang door 40 mensen avond aan avond circulaire's uitgezaaid en werden een week lang deze bewerkte adressen bezocht om de oogst binnen te halen. Dat deze lijst-collecte ruim *f* 800,— opbracht is een bewijs van de sympathie, die men in zeer verschillende kringen der bevolking had weten te wekken. Als kleine bijzonderheid kunnen we nog wijzen op het feit, dat iedere collectant in het bezit was van een mapje, waarop aan de ene zijde de intekenlijst was bevestigd en aan de andere zijde de legitimatiekaart plus een exemplaar van boven genoemde circulaire; heel eenvoudig, maar uiterst doelmatig. Des Zaterdag werd een straatcollecte gehouden, de dertig collectanten kregen allen een bepaalde plaats in de stad aangewezen waar zij hun collecteedrift konden botvieren; zo was men verzekerd van de grootst mogelijke spreiding. Te zamen met wat er op de girorekening binnenkwam maakte deze straatcollecte de *f* 1300,— vol. Een prachtig resultaat vooral als men bedenkt, dat dit de eerste collecte is, die Humanitas in Hilversum heeft gehouden. Maar ook een resultaat, vooral als men bedenkt, dat dit de eerste collecte is, voorbereiding is veel te kort, is de mening van onze Hilversumse vrienden; ze zijn er van overtuigd, dat als ze dit jaar zes of acht weken hiervoor kunnen werken, de opbrengst nog wel hoger zal zijn.

We zijn benieuwd!

Eén van de afdelingen, waar „Humanitas” een gezinsverzorgingsorganisatie tot haar beschikking heeft, is Delft. Een stad met historie, met het Prinsenhof en haar Grote Kerk. Maar ook met haar nieuwe wijken, waar huizen van beton wel in schrille tegenstelling staan tot de oude binnenstraatjes. In één van die kleine Delftse straatjes heeft mevrouw A. E. van Erkel—Van Wijngaarden, gezinsverzorgster van „Humanitas”, haar woning. Mevrouw Van Erkel bleek ziek te zijn en zeer tot haar ongenoegen heeft ze het advies van de dokter opgevolgd en is in bed gebleven. Toch is ze graag bereid tot een praatje en er ontwikkelt zich een gesprek over de gezinsverzorging.

Taak van de Gezinsverzorgster

Deze taak is kort en goed: **hulp bieden aan en het vervangen van de zieke huisvrouw.** Wat de werkloosheidswet is voor de man, is de gezinsverzorging voor de vrouw. Het is wel duidelijk, dat er van ziekte sprake moet zijn, door de dokter geconstateerd, wil gezinsverzorging verantwoord zijn. Het viel ons dan ook op, dat er huisvrouwen zijn, die tijdens de schoonmaak een „zwerende duim” krijgen. Natuurlijk is dit niet de bedoeling, zoals de meeste huisvrouwen ook wel begrijpen.

De eerste dag

Er zijn weinig huisvrouwen, die het prettig vinden, dat een ander, een vreemde, haar neus in hun potten en pannen komt steken. Vaak is er een gevoel van onbehagen, dat eerst overwonnen moet worden. Veel tact wordt dan van de gezinsverzorgster geëist; immers, door de zieke huisvrouw de zekerheid te geven, dat alles goed loopt en dat de gezinsverzorgster zich onthoudt van het aanbrengen van wijzigingen in de gang van zaken in het gezin, bevordert zij het herstel van de zieke. Natuurlijk maakt de gezinsverzorgster ook wel mee, dat de huisvrouw veel

praat over de orde en regelmaat in haar gezin en over de nette staat van haar woning, terwijl daarvan in de praktijk niet zoveel blijkt. Ook dan zal haar tact het mogelijk moeten maken het gezin op een goede wijze te verzorgen. Veel wordt beslist op de eerste dag. De tweede dag is men alweer wat aan elkaar gewend en als de huisvrouw dan bereid is om haar wat vertrouwen te schenken en haar ook wat haar eigen wijze van werken laat volgen, dan is een goede basis gelegd.

Ziek zijn

In de praktijk blijkt het wel dat ziek zijn vaak ook betekent geestelijk moe zijn. Vele zieke huisvrouwen spreken hun zorgen en moeilijkheden tegen de gezinsverzorgster uit. Moeilijkheden met de man, vaak van intieme aard, met de kinderen, geldzorgen etc. Ook dan weer wordt van de gezinsverzorgster de tact gevraagd zich niet tussen de twee partijen te stellen. Ook is het vaak zo, dat de vrouw, die haar problemen uitspreekt, daarom nog niet altijd een oplossing van de gezinsverzorgster verwacht. Als men er maar eens over kan spreken, verlicht dat al veel.

Gezins- verzorging in Delft

Opleiding

Zo hebben we gezien, dat aan de gezinsverzorgster hoge eisen worden gesteld: tact, inzicht in de verhouding tussen mensen en kinderen, huishoudelijke vaardigheid.

Sinds enige jaren is een verantwoorde opleiding van de gezinsverzorgster vereist, willen de betrokken verenigingen in aanmerking komen voor rijkssubsidie op

het salaris. Het nut van opleiding en vorming van de gezinsverzorgster is uit het bovenstaande wel gebleken. De vorming van de gezinsverzorgster dient echter ook na de opleiding, door de vereniging of organisatie, die haar in dienst heeft, te worden voortgezet. Deze geestelijke zorg voor en ontwikkeling van de gezinsverzorgster blijkt nog wel eens tekort te schieten.

Sociale positie

Het salaris van de opgeleide gezinsverzorgster bedraagt f 150,— per maand.

Met mevrouw Van Erkel zijn we het eens, dat dit salaris te laag is in vergelijking tot het werk, dat wordt verricht. Maar we begrijpen toch ook weer waarom zo vele meisjes dit beroep kiezen als ze ons vertelt het werk te willen zien als een dienen van arbeidstersvrouwen, die deze hulp, vooral tijdens ziekte, niet kunnen en mogen ontberen.

De man, die eens uit wilde

Wie als gezinsverzorgster in zoveel gezinnen komt, kan veel verhalen. Zo ook mevrouw Van Erkel, die ons o.m. vertelde van een echtgenoot, die op Tweede Pinksterdag z'n Zondagse pak aan wilde hebben. Aan het pak mankeerde het één en ander. Mevrouw Van Erkel repareerde het en bracht het tweede Pinksterdag even langs. Man en vrouw vonden dit enorm aardig. Des avonds stond de man bij mevrouw Van Erkel voor de deur met het verzoek of ze als beloning mee wilde naar 't circus. Z'n vrouw had hem namelijk gezegd: „Hier moet je iets tegenover stellen, dit heeft de gezinsverzorgster niet voor niets gedaan.” Overbodig te zeggen, dat het aanbod vriendelijk, beleefd, maar beslist van de hand werd gewezen.

Het werk in cijfers

Aantal gezinsverzorgsters 6, gezinshulpen 3. Aantal verzorgingsdagen gezinsverzorgsters 1112 dagen; dito door gezinshulpen 264 dagen. Totaal contribuanten 530.

De Nationale uitgave „DE RAMP”

Fotoboek met 100 exclusieve foto's van de ramp

Voorwoord van H.M. Koningin Juliana

Omvang: 96 pagina's

Oplage: 1e druk 500.000 exemplaren

Verkoopprijs: f 3,50, welke geheel wordt
afgedragen aan het Nationaal Rampenfonds

Uitvoerders: vrijwillige samenwerking tussen allen, die op enigerlei wijze
bij het samenstellen en vervaardigen en verspreiden van boeken betrokken zijn

In overleg met het Nationaal Rampenfonds is een uitgave voor het buitenland
in voorbereiding.

Intekening: teneinde tijdig de eerste oplage te kunnen verkopen is intekening
(tegen contante betaling) reeds nu mogelijk bij iedere erkende boek-,
kantoorboekhandel en winkelbibliotheek.

Hoe deze uitgave tot stand komt

Zoals reeds eerder via pers en radio is bekendgemaakt, zal binnenkort een foto-boek over de verschrikkelijke watersnood verschijnen onder de titel „De Ramp”.

Wij vernemen thans nog dat H.M. Koningin Juliana voor deze uitgave, die verschijnt onder auspiciën van de Vereniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, een voorwoord heeft geschreven dat in facsimile zal worden gereproduceerd.

„De Ramp” zal het enige boek zijn, dat een beeld geeft van de ontzettende gevolgen van de watersnood, opdat deze uitgave, waarvan de opbrengst geheel ten bate komt van het Nationaal Rampenfonds, in een zo groot mogelijke oplage verspreid kan worden.

Papierfabrieken, drukkers, binders, clichémakers, de erkende boek- en kantoorboekhandel en alle andere instellingen en personen, die op enigerlei wijze bij de samenstelling, vervaardiging en verspreiding van het boek betrokken zijn, hebben spontaan hun belangeloze medewerking aan deze nationale uitgave toegezegd en reeds wordt het be-

nodigde papier vervaardigd op de machines van Nederlandse papierfabrieken. In overleg met het Nationaal Rampenfonds is een uitgave voor het buitenland in voorbereiding.

Het boek, waarvan de eerste druk 500.000 exemplaren zal bedragen, kost f 3,50, zodat — wanneer deze eerste oplage uitverkocht is — een bedrag van f 1.750.000,— aan het Nationaal Rampenfonds afgedragen kan worden.

Reeds thans blijkt dat de belangstelling voor het boek „De Ramp” bijzonder groot is — laat ons hopen, dat deze eerste oplage spoedig door een volgende gevolgd kan worden, niet alleen opdat velen een blijvend beeld zullen bezitten van de ontstellende watersnood — maar ook — en in de eerste plaats — opdat een nog groter bedrag overgemaakt kan worden aan het Nationaal Rampenfonds. „De Ramp” zal 96 pagina's tellen, 100 foto's bevatten en reeds binnen enkele weken verschijnen. De intekening bij de boekhandel is opengesteld — mogen ook hier velen van hun medeleven blijken!

MEDEDELINGEN

Filmvoorstelling in Amsterdam ten bate van Ellinchem

De directie van het Rialtotheater heeft ons gratis het theater ter beschikking gesteld, de Amsterdamse leden hebben de kaarten verkocht. Drs Ph. van Praag heeft de inleiding gehouden en de film

„Achter de wolken” deed de rest. Bijna f 350,— heeft deze filmochtend op 18 Januari opgebracht en bovendien meldden zich nog pl.m. 25 nieuwe leden aan. Welke afdeling wil ook zo'n ochtend organiseren? Het Centraal Bureau kan voor de film, een spreker en alle gewenste inlichtingen zorgen.

Het Congres 1953

Deze belangrijke gebeurtenis in ons verenigingsleven zal dit jaar plaats vinden op 30 en 31 Mei in Eindhoven. Nadere bijzonderheden hierover worden nog bekendgemaakt. Wel kan worden meegedeeld, dat onze Eindhovense vrienden al druk bezig zijn de congresgangers een goede ontvangst te bereiden.

Heroprichting van het gewest Noord-Holland

In een vergadering van afdelingsbesturen uit Noord-Holland is een nieuw gewestelijk bestuur gevormd, bestaande uit F. S. Noordhoff, voorzitter, Haarlem; A. J. Loppersum, secretaris, Zaandam; P. Molenaar, penningmeester, Zaandam; A. Kleymeer, Alkmaar en mw L. Mot-Staal, Hilversum.

Dit nieuwe bestuur zal trachten het gewestelijke werk weer op gang te brengen en uit te breiden.

Aan alle afdelingen in Noord-Holland werd om een overzicht te krijgen, een vragenlijst toegestuurd. Afdelingen, die tot nu toe verzuimden deze lijst terug te zenden aan het gew. secretariaat Provincialeweg 70, Zaandam, worden dringend verzocht dit alsnog te doen.

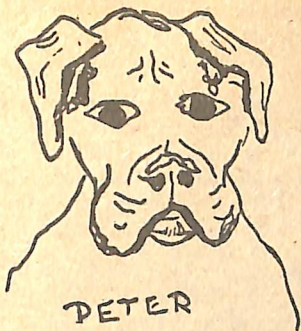
VERANTWOORDING GIFTEN KINDERHUIS

6 Jan. t/m 20 Febr. '53

B. te H. f 5,—, N. te H. f 2,50, L. te L. f 2,50, B. te O. f 5,—, v. K. te dH. f 2,50, D. te S. f 10,—, S. te H. f 1,—, d. B. te N. f 5,—, G. te B. f 5,—, B. te A. f 5,—, B. S. te K. f 2,—, B. te A. f 2,50, v. d. M. te A. f 2,50, B. te A. f 2,50, v. D. te A. f 2,50, d. J. te G. f 2,50, S. te d. H. f 5,—, M. K. te W. f 2,50, S. te A. f 1,—, B. te A. f 2,50, E. te A. f 1,—, W. te A. f 10,—, Afd. ANGOB te K. a/d Z. f 5,—, v. F. te A. f 50,—, G. H. C. te A. f 100,—, F. Bar. v. F. te A. f 10,—, H. te A. f 25,—, Jhr. v. L. te A. f 50,—, Ver. Gruno te H. f 19,—, H. L. v. E. te A. f 25,—, J. O. te A. f 50,—, D. d. W. te A. f 25,—, C. S. te A. f 100,—, P. M. te B. f 50,—, A. D. te D. f 7,65, J. J. te A. f 50,—, F. d. B. te A. f 250,—, mr J. B. te A. f 25,—, P. W. J. Fr. St. f 500,—, L. B. te A. f 25,—, M. T. Ch. te W. f 20,—, H. V. gem. te W. f 73,—, Alg. B. v. Ambt. te R. f 431,40, Afd. West I te A. f 35,36.

Ook ditmaal kunnen wij u weer met een lijstje aantonen, dat wederom velen het Kinderhuis bedacht hebben. Kijkt u maar eens goed naar deze lijst; de bedragen worden groter.

Iedere lezer, die een klein stootje geeft in de richting van meer van deze lijsten, steunt het Kinderhuis daadwerkelijk. We hebben óók nog obligaties. Schrijft u ons maar en we sturen ze U aange-tekend toe!

Peter
van Ellinchem
vertelt:

*Peter bekijkt de dagelijkse dingen
in Ellinchem door een hondenbril.*

Toen ik in November mijn portret in uw blad mocht bekijken, tevens vermeld zag, dat ik als zesde medewerker in het mensenkinderhuis „Ellinchem” hartelijk welkom werd geheten, heb ik mij echt gelukkig gevoeld, mede ook, omdat ik naast mijn collega's aan deze kinderen iets wil geven, wat zij zo zeer missen en wat hen in dit leven toch tot steun kan zijn.

Nu zegt Henk Beuke, dat ik geen ervaring en opleiding heb. Daar heeft hij gelijk in. Maar beste Henk (zo mag ik je toch wel noemen hè?), in onze hondenwereld bestaat zoiets gelukkig ook niet. Dat is zelfs niet nodig!

Wij hebben ons instinct, of om in mensentermen te blijven, onze intuïtie. En dit is niet alles. Wij hebben tevens ons trouwe hondenhart. Daar heeft men geen opleiding of ervaring voor nodig. Verder kan ik je zeggen, dat mijn baas me een behoorlijk normen- en waardenbesef heeft bijgebracht (althans vanuit jullie standpunt bekeken), zodat ik mijn taak als staflid volkomen natuurlijk, en dus oprecht, kan vervullen.

Misschien stelt de redactie van het blad me af en toe in de gelegenheid eens iets van mijn belevenissen in dit huis te vertellen. Ik zal kritisch, doch strikt eerlijk zijn en steeds het belang van de kinderen voor mijn hondenogen houden.

Laat ik eens beginnen over mijn eerste indrukken.

Eerst die verbouwing. Nou, dat was best leuk. Een lol dat we gehad hebben! Alleen die mensen maakten zich wat

druk. Ze hadden het maar steeds over het niet op tijd klaar komen enz. Ik heb me er maar niet te veel mee bemoeid. De werklui waren aardig voor mij. Ik heb heel wat boterhammen met kaas van ze gekregen.

Ook met de opening heb ik me wat achteraf gehouden. Ze waren zeker bang dat ik ook een toespraakje zou gaan houden.

Over die opening gesproken. Jonge, wat kunnen mensen toch zeuren over geld. Dat snap ik nu niet. Als wij honden zin hebben in een bot, wel dan nemen we er een. Ik hoorde de mensen maar steeds praten over een ton. Neem er een. Of ga naar een grote vereniging, die kan jullie vast wel aan een ton helpen. Tonnen genoeg!

In het begin was er hier niet veel aan. Maar nu komt er schot in. Wij hebben een stelletje leuke kinderen.

Ach, laatst beleefde ik een mooie mop.

Een van die kinderen bracht uit de eetzaal een hompie leverworst naar de keuken en zette dit op kophoogte neer in een kastje. Deurtje bleef open. Ja, één hap en weg was het. En een kabaal daarover. Net of ik een atoombom had opgegeten.

Een paar kinderen zeiden, goed zo, Peter! Die kinderen begrijpen me ten minste.

Ik vind het fijn Henk, dat je me nu als staflid hebt voorgesteld. Want ik voelde mij eerst een beetje vreemd hier

in huis. Sommige mensen stelden mijn medewerking niet altijd op prijs. Zoals bij het eten. Dan ga ik meestal onder de tafel zitten. Ja, dan help ik de kinderen met het leegmaken van de bordjes. Zeg nou zelf, als je zo'n lief kind met grote en moeilijke ogen naar die laatste happen ziet kijken, dan gaat het je door bot en been. Dan is er maar een weg, meehappen!

Nou, je voelt het wel. Hop lobbes, is het dan, in de hoek. Moet je als staflid in de hoek gaan zitten.

Die mensen moesten „Dwang en vrijheid in de opvoeding” van dr Meng maar eens lezen.

Doch ik wil niet klagen. Ze zijn allemaal even leuk voor me. En er zijn een paar kinderen onder, nou die zijn wild met mij. Pracht kinderen. Ze hebben altijd een gedeelte van hun koekjes voor mij over. Ik weet het wel, dat is belangrijk voor hun opvoeding. En ik help hier echt in.

Laatst was ik ziek en toen hadden jullie moeten zien, hoe lief de kinderen voor mij waren. Er was een jong, dat zijn armen om me sloeg en zei: „Je moet maar weer gauw beter worden Peter, want dan kunnen we weer fijn spelen!” Goed, van hem hè?

Ik hou voorlopig op, ze gaan eten, dus daar moet ik bij wezen. En onder de tafel hè. Ook daar moet een staflid zitten.

PETER

BOEKEN

Ds G. van Veldhuizen en Willem van Iependaal; *De Trap*. Uitgave Daamen, Den Haag.

Geen roman, zelfs geen verhaal, en toch een boek dat boeit en interesseert, deze uitgesponnen discussie tussen een predikant met humanistisch-socialistische ideeën en een arbeider-vrijdenker. Dit gesprek, dat vijandig moet beginnen (anders was er geen boek geschreven), eindigt kameraadschappelijk, met 'erkenning van en waardering voor elkaars gezichtspunten. Een uitkomst als deze is vanaf de eerste bladzijde duidelijk, gezien de niet te ontkennen overeenkomst in sociale gerichtheid van de beide gespreksgenoten op de trap.

Maar des te benieuwder zijn wij naar de argumenten, die beide partijen, terwijl ze telkens een tredje dicht naar elkaar toe komen, te berde zullen brengen. Al naar eigen overtuiging zal men meer voelen voor de redenering van de dominee of voor die van Van Iependaal. De erkenning en waardering, die beiden aan het eind van het boek voor elkaar

hebben, wanneer zij ten slotte naast elkaar op dezelfde trede zitten, is voor een humanistisch denkend mens vanzelfsprekend.

Zij sparen elkaar zeker niet. Hoewel Van Iependaal ook bereid is te accepteren, dat op een gegeven ogenblik de dominee enkele oude, versleten argumenten tegen de kerk, die misschien een jaar of 40 geleden nieuw klonken, ontzenuwt, zegt hij elders: „U komt namens een kerk, die er in het verleden in geslaagd is afkeer en wantrouwen te wekken bij honderdduizenden en eerst nu tot het besef begint te komen, dat ze de bus gemist heeft.”

Veel lezers in onze kringen zullen dit met hem eens zijn. Een figuur als deze Rotterdamse dominee uit Crooswijk kan niet anders dan onze gehele sympathie hebben, ook al zijn wij het op diverse punten niet met hem eens, bijv. waar hij beweert, dat de mens alleen in staat is tot het doen van het goede, als hij de steun achter zich weet van de godsdienst. Wij zien niet in, waarom hij

het bestaan van menselijke goedheid nu beslist moet koppelen aan de steun en/of de stok achter de deur van godsdienst en kerk.

Van Iependaal ontpopt zich in dit boek beslist niet als een fanatiek bestrijder van kerk en godsdienst. Van Iependaal-Sterreboog zegt in de loop van het gesprek: „Kerk en godsdienst laten me vrij onverschillig, voorzover ze niet meer doen dan tegemoet komen aan de sluimerende verlangens en de behoeften van naar heil en troost smachtende mensen. Tegen kerk en godsdienst trek ik pas van leer, zodra ze zich onverdraagzaam tonen jegens andere inzichten en andersdenkenden, zodra ze remmend werken op de ontplooiing van cultuur en samenleving, zodra zij de mensheid belemmeren in haar groei naar geestelijke volwassenheid.”

U hoeft het hoofdartikel in het vorige nummer van ons blad „Van Mens tot Mens” maar te lezen, om te weten hoezeer wij het met deze uitspraak van Van Iependaal eens zijn.

In de loop van het gesprek worden de nodige portretten van bewoners der armoewijken gegeven, waarbij de bekende warmte en strijdvaardigheid van Van Iependaal niet eens veel verschilt van de toon van ds Van Veldhuizen. Wat zich uit deze beschrijvingen van personen en omstandigheden door beide schrijvers aan ons opdringt, is vooral de noodzaak van verantwoorde bemoeienis met de asfaltjeugd, de noodzaak van mede-opvoeding van de vele kinderen

in overvolle, overdrukke huizen en woonkazemes.

Het boek is voorzien van veel aantrekkelijk foto-materiaal (foto's van S. Nijhoff), vnl. betreffende het werk onder der massajeugd. Commentaar hierop is overbodig!

Van de uitgeverij Vermande Zonen te IJmuiden ontvingen wij:

Wat moet ik weten van „De Werkloosheidswet” en haar toepassing,

door mr G. A. A. M. Boot.

Een handig naslagwerkje van 95 pagina's. De onderwerpen staan in de marge duidelijk aangegeven. Zonder langdradigheid worden de voorkomende aspecten van de toepassing van de wet behandeld. Kort, zakelijk en duidelijk is de indruk. Wie de wet letterlijk onder de ogen wil zien vindt de volledige tekst achter in het boekje.

Van de Technische uitgeverij H. Stam:

„Sociale wetgeving”, door mr G. H. J. Leppink, uit de serie: Bedrijfskunde, Staatsrecht en Sociale Wetgeving. Ingenaaid: f 3,25.

Dit boekje behandelt in 95 pagina's en 5 hoofdstukken achtereenvolgens:

Wetten gericht op de arbeidsbescherming.

Wetten regelende de rechtspositie van de arbeider.

Wetten betreffende de organisatie van de arbeid.

Sociale verzekeringswetten.

Het geheel wordt voorafgegaan door een korte inleiding bevattende: geschiedenis en begrippenuitleg.

Voor onderwijsdoeleinden is een extra hoofdstuk toegevoegd, waarin de bedrijfswetgeving wordt behandeld. Het boek is bestemd voor hen die in kort bestek de hierboven aangegeven stof wensen te overzien in één werkje.

Wij ontvingen van de Wereld-Bibliotheek: Deel elf van de verzamelde werken van Nico van Suchtelen:

„Psychologie der Waardering tot het Al-Ene”.

Een studie over de gronden der waardering, in het bijzonder met betrekking tot de economie en haar plaats in het cultuursysteem. Prijs f 5,90.

Ethica van Benedictus de Spinoza, voorafgegaan door het verhoog over de Zuivering der Verstands. Uit het Latijn vertaald, ingeleid en toegelicht door dr Nico van Suchtelen per ex. geb. f 7,90.

verzekeringsmaatschappij

Verzeker U bij De Centrale, die haar winst besteedt voor sociale en culturele doeleinden.

Levens- en spaarverzekeringen, studie- en uitzetverzekeringen, pensioen- en begrafenispolissen.

Gunstige voorwaarden en voor ieder passende tarieven.

DE CENTRALE

ARBEIDERS-VERZEKERINGSBANK

Hoofdkantoor: Rijnstraat 28, Den Haag

Bijkantoren te Amsterdam, Arnhem, Groningen en Rotterdam.

Redactie- en administratie-adres:
Vondelstraat 61, Amsterdam (W.)
Telefoon 89786

W. J. J A N S E N

BINNENHUISINRICHTING

Voor de levering van alle soorten meubelen,

gordijnen, vloerbedekking enz.;

eveneens speciaal gemaakt naar ontwerp.

KEIZERSGRACHT 699 - AMSTERDAM-C

Telefoon 36694; na 6 uur, privé 96927-37331

*Door ons werd de meubilering en stoffering
van „Ellinchem” verzorgd.*